

KRIZIŲ VALDYMO MARIJAMPOLĖS „ŠALTINIO“ PROGIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo Marijampolės „Šaltinio“ progimnazijoje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato krizių valdymą progimnazijoje, krizių valdymo Progimnazijos komandos (toliau – Progimnazijos komandos) sudarymą, darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su Progimnazijos vaiko gerovės komisija (toliau – Komisija), Marijampolės savivaldybės administracija ir psichologinės pagalbos teikėju krizės Progimnazijoje metu.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

3. Krizės valdymas Progimnazijoje suprantamas kaip koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka Progimnazijos komanda, Komisija, Marijampolės savivaldybės administracija ir (ar) psichologinės pagalbos teikėjas, siekiant įveikti krizės sukeltas pasekmes ir teikti Progimnazijos bendruomenei veiksmingą pagalbą (toliau – krizės valdymas), organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Progimnazijos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. V-818 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos funkcijų, sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokyklos vaiko gerovės komisijos funkcijų, sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašas), ir Rekomendacijomis bei atsižvelgiant į Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodeksą (<http://www.etikoskomisija.lt/teisine-informacija/etikos-kodeksas/item/69-lietuvos-visuomenes-informavimo-etikos-kodeksas>), metodinę medžiagą Mokyklų krizių valdymo komandoms „Krizių valdymas mokyklose“ (<http://sppc.lt/index.php?1032120711>).

4. Visi pagalbą įvykus krizei Progimnazijoje – netikėtam ir / ar pavojingam įvykiui, sutrikdančiam įprastą Progimnazijos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiančiam visą ar didesnę Progimnazijos bendruomenės dalį (toliau – krizė) – teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO PROGIMNAZIJOJE ORGANIZAVIMAS

5. Krizės valdymą Progimnazijoje organizuoja nuolat veikianti, krizių valdymą vykdanți specialistų grupė, kuri sudaryta iš Progimnazijos administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovų, turinčių krizės Progimnazijoje valdymui reikalingų asmeninių savybių ir kompetencijų, – Progimnazijos komanda. Progimnazijos komanda bendradarbiauja su Marijampolės savivaldybės administracija, Komisija ir Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centru.

6. Progimnazijos komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems Progimnazijos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

7. Progimnazijos komandą sudaro iš 5 nariai. Progimnazijos komandai vadovauja Progimnazijos vadovas, jam negalint atlikti savo funkcijų, jo pavaduotojas (toliau – Progimnazijos komandos vadovas). Progimnazijos komandą sudaro: Progimnazijos komandos vadovas, narys atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už

komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, ir narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą.

8. Progimnazijos komandos nariais skiriami krizės valdymui būtinų gebėjimų: komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys Progimnazijos administracijos darbuotojai, mokytojai ir / ar pagalbos mokiniui specialistai (logopedas, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas, psichologas). Progimnazijos komandos nariai gali būti ir Komisijos nariais. Progimnazijos komandos sudėtį tvirtina Progimnazijos vadovas.

9. Progimnazijos komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

9.1. kartu su Komisija parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – krizės valdymo veiksmų planas) (1 priedas);

9.2. įvykus krizei kartu su Komisija rekomenduojama, konsultuojantis su Marijampolės savivaldybe ir psichologinės pagalbos teikėju, peržiūrėti preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertina Progimnazijos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją, reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

9.2.1. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;

9.2.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.

10. Progimnazijos komandos narių funkcijos:

10.1. Progimnazijos komandos vadovas:

10.1.1. vadovauja Progimnazijos komandos darbui;

10.1.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors Progimnazijos komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas Progimnazijos darbuotojas;

10.1.3. užtikrina, kad Progimnazijos komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

10.1.4. rūpinasi, kad komandos nariai ir kiti Progimnazijos darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademinės valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

10.1.5. inicijuoja Progimnazijos komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Progimnazijos komandos posėdžiai krizės valdymo organizaciniais klausimams (Progimnazijos komandos narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

10.1.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja Marijampolės savivaldybę; prireikus – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

10.1.7. įvykus krizei, susisiečia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta Progimnazijos bendruomenei (Progimnazijos administracijai, mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

10.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę Progimnazijos komandą ir Komisiją;

10.1.9. informuoja Progimnazijos administraciją ir mokytojus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę Progimnazijos darbuotojams, užtikrina, kad mokytojai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, mažoms mokinių grupėms (klasėse) praneštų informaciją apie krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

10.1.10. iškvietus psichologinės pagalbos teikėją, informuoja Marijampolės savivaldybę;

10.1.11. mokinio ir (ar) Progimnazijos darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

10.2. narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:

10.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją Progimnazijoje (labiausiai krizės paveiktus Progimnazijos bendruomenės narius, bendrą Progimnazijos bendruomenės mikroklimatą,

psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir Progimnazijos vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

10.2.2. bendradarbiaudamas su Marijampolės savivaldybe organizuoja psichologinės pagalbos Progimnazijos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

10.2.3. labiausiai krizės paveiktiems Progimnazijos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją ir (ar) teikia psichologinę pagalbą Progimnazijos bendruomenės nariams (rengia pokalbius su Progimnazijos bendruomenės nariais, konsultuoja Progimnazijos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis);

10.3. narys, atsakingas už komunikaciją:

10.3.1. reguliariai atnaujina Progimnazijos komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą Progimnazijos komandos nariams ir Progimnazijos bendruomenei;

10.3.2. bendradarbiaudamas su Komisija, psichologinės pagalbos teikėju ar Marijampolės savivaldybe ir Progimnazijos komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas Progimnazijos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją Progimnazijos komandos vadovui;

10.3.3. konsultuoja Progimnazijos komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;

10.3.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

10.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

10.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

10.4.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Progimnazijos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių Progimnazijos bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Progimnazijos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

10.4.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

10.5. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

10.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Progimnazijos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Progimnazijos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja Progimnazijos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

10.5.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

10.5.3. numato vietą (-as) Progimnazijoje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

10.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

11. Progimnazija sudaro sutartį su Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centru dėl Progimnazijos komandos konsultavimo dėl krizės valdymo veiksmų ir psichologinės pagalbos teikimo krizės metu.

PRITARTA

Marijampolės “Šaltinio“ progimnazijos

Vaiko gerovės komisijos 2024 m. gruodžio 17 d.

posėdžio nutarimu (protokolo Nr. PR-75 (2.11.E))

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS

MARIJAMPOLĖS „ŠALTINIO“ PROGIMNAZIJA

(Mokyklos pavadinimas)

(data)

1. Progimnazijos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę progimnazijoje, nedelsdamas informuoja Progimnazijos komandos vadovą **Astą Kulbokiene, tel. +37069888545.**
Jam nesant, jo įgaliotą atstovą **Rimą Baronienę, tel. +37060722989.**
2. Progimnazijos komandos vadovas susisieikia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Progimnazijos bendruomenei.
3. Progimnazijos komandos vadovas nedelsdamas sušaukia Progimnazijos komandos ir Komisijos posėdį.

Progimnazijos komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

1. **Rima Baronienė** – narė ir VGK pirmininkė, komandos vadovei Astai Kulbokienei nesant pavaduoja vadovą, tel. +37060722989.
 2. **Karolis Česonis** – narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą, tel. +37060722373.
 3. **Rasa Berteškaitė** – narė, atsakinga už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, tel. +370614 58706.
 4. **Asta Strumilaitė** – narė, atsakinga už komunikaciją, tel. +37068944748.
 4. Progimnazijos komandos vadovas informuoja apie krizę Marijampolės savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausiąją specialistę **Živilę Baltuškonienę**, tel. +37061635077, el. paštas zivile.baltuskoniene@marijampole.lt.
 5. Progimnazijos komanda kartu su Komisija posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):
 - 5.1. Įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie Progimnazijos bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);
Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:.....
 - 5.2. Įvertina turimus psichologinės pagalbos Progimnazijoje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją ir informuoja Marijampolės savivaldybę;
- Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas: **Meilutė Apanavičienė**, tel. +370343 91321, 8, el. paštas meilute.apanaviciene@mmlsc.lt
- 5.3. Sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms Progimnazijos bendruomenės grupėms (mokiniam, tėvams (globėjams, rūpintojams), progimnazijos darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;
 - 5.4. Esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

- 5.5. Svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas mokyklas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;
- 5.6. Mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuvėse (visi progimnazijos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuvėse dalyvauja tik norintys progimnazijos bendruomenės nariai);
- 5.7. Atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su Komisija, rekomenduotinai konsultuojantis su Marijampolės savivaldybe ir psichologinės pagalbos teikėju, tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;
- 5.8. Numato kito Progimnazijos komandos posėdžio vietą ir laiką.
6. Apie krizę informuojama Progimnazijos bendruomenė.
7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.
8. Pasirūpinama, kad visiems Progimnazijos bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.
9. Mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.
10. Progimnazijos komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.
-